

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός γνωμοδοτήσεως 262/2017

**ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(Τμήμα Ε')**

Συνεδρίαση της 27^{ης} Νοεμβρίου 2017

Σύνθεση :

Πρόεδρος : Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Μέλη : Κων/νος Γεωργάκης, Βασιλική Πανταζή, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Σταύρος Σπυρόπουλος, Γεώργιος Γρυλωνάκης, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Βασιλική Παπαλόη, Πάρεδρος ΝΣΚ (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος : Το με ΑΠ 8762/10-4-2017 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών, Γενική Δ/ση Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δ/ση Οργάνωσης και Λειτουργίας Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, Τμήμα Προσωπικού.

Ερώτημα : Ερωτάται εάν πρέπει να ανακληθεί η λύση της υπαλληλικής σχέσης της παραιτηθείσας τέως υπαλλήλου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας Π.Μ. του Β., η οποία υπέβαλε σχετικό αίτημα λόγω πλάνης, ως προς τη δυνατότητα συνταξιοδότησής της με πλήρη και όχι με μειωμένη σύνταξη.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε'), γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Ιστορικό :

1. Από το έγγραφο του ερωτήματος και τα στοιχεία του φακέλου που το συνοδεύουν, προκύπτουν τα εξής :

Η τέως υπάλληλος της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας Π.Μ. του Β. υπέβαλε στις 12-4-2016 και 28-4-2016 αιτήσεις παραίτησης από την υπηρεσία της.

Κατόπιν τούτου εκδόθηκε η υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 76379/31-5-2016 απόφαση του Προϊσταμένου της Δ/σης Διοίκησης, με εντολή Γ.Γ. Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας (στο εξής Α.Δ.Η.Δ.Μ.), η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 532 Γ'/13-6-2016, με την οποία διαπιστώθηκε η λύση της υπαλληλικής της σχέσης στις 28-4-2016 λόγω παραίτησης. Σύμφωνα με το από 20-2-2017 πιστοποιητικό υπηρεσιακών μεταβολών η υπάλληλος, κατά τον χρόνο της παραίτησής της, είχε συμπληρώσει (30) έτη, (10) μήνες και (24) ημέρες και είχε συμπληρώσει το 55^ο έτος της ηλικίας της (έτος γέννησης 1961).

Ακολούθως, η τέως υπάλληλος, με την από 17-5-2016 αίτησή της, την οποία απηύθυνε προς το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, διά της αρμόδιας Δ/σης της Α.Δ.Η.Δ.Μ., υπέβαλε τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τον κανονισμό της σύνταξής της. Η Δ/ση Διοίκησης της Α.Δ.Η.Δ.Μ. με το υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 88915/22-6-2016 έγγραφό της διαβίβασε τα ανωτέρω δικαιολογητικά στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και στα ασφαλιστικά της Ταμεία για τον κανονισμό της σύνταξής της. Μεταξύ των δικαιολογητικών αυτών περιλαμβανόταν η με αριθ. Επιτροπής 09905/2014/11398/24-10-2014 Γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας από την Πρωτοβάθμια Υγειονομική Επιτροπή ΚΕ.Π.Α., με την οποία πιστοποιούνταν η αναπηρία του συζύγου της σε ποσοστό 85%, καθώς και υπεύθυνη δήλωση της υπαλλήλου στην οποία δήλωνε, μεταξύ άλλων, ότι δεν επιθυμεί την καταβολή μειωμένης σύνταξης λόγω μη συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης.

Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 72824/2016/27-10-2016 έγγραφό του, κοινοποίησε στην υπάλληλο την υπ' αριθμ. 31099/2016 συνταξιοδοτική πράξη, σύμφωνα με την οποία η υπάλληλος είναι δικαιούχος μειωμένης σύνταξης. Σύμφωνα με την πράξη αυτή, η σύνταξή της θα καταβάλλεται μειωμένη κατά 1/267 για κάθε μήνα που υπολείπεται από την έναρξη της καταβολής της (29-4-2016) μέχρι την ημερομηνία συμπλήρωσης του 66^{ου} και δύο μηνών έτους της ηλικίας της (29-6-2027)

σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3029/2002. Επιπλέον η σύνταξή της θα καταβάλλεται περαιτέρω μειωμένη κατά 10% μέχρι τη συμπλήρωση του κατά τα ανωτέρω προβλεπόμενου ορίου ηλικίας σύμφωνα με το άρθρο 56 παρ. 16 περ. β' του π.δ. 169/2007, όπως ισχύει μετά το ν. 4337/2015.

Μετά από την κοινοποίηση της ανωτέρω συνταξιοδοτικής πράξης η υπάλληλος, με την από 19-12-2016 αίτησή της, ζήτησε την ανάκληση της υπ' αριθμ. 76379/31-5-2016 απόφασης με την οποία λύθηκε η υπαλληλική της σχέση και την επαναφορά της στην υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 10^α του άρθρου 4 του ν. 4151/2013, διότι είναι δικαιούχος μειωμένης, και όχι πλήρους σύνταξης, όπως, από πλάνη, ανέμενε. Σε συνέχεια της αίτησής της αυτής υπέβαλε στις 30-1-2017 αίτηση-υπόμνημα με το οποίο εξηγεί τους λόγους της πλάνης της. Σύμφωνα με το υπόμνημά της αυτό πλανήθηκε αναφορικά με την υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικού αναπηρίας του συζύγου της από την Ανώτατη του Στρατού Υγειονομική Επιτροπή (Α.Σ.Υ.Ε.) και όχι από το ΚΕ.Π.Α. Για το λόγο αυτό δεν ελήφθη υπόψη στον κανονισμό της σύνταξής της η αναπηρία του συζύγου της σε ποσοστό 85% λόγω της οποίας δικαιούνταν πλήρη σύνταξη με τη συμπλήρωση του 50^{ου} έτους της ηλικίας της σύμφωνα με το άρθρο 56 παρ. 1β εδάφιο ββ του π.δ/τος 169/2007, και όχι του 66^{ου} όπως ελήφθη υπόψη, με αποτέλεσμα η σύνταξή της να υπολογιστεί μειωμένη λόγω μη συμπλήρωσης του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης.

Εξάλλου, σύμφωνα με την παράγραφο 8 του άρθρου 19 του ν. 2084/1992, διάταξη που συμπεριλήφθηκε στον Συνταξιοδοτικό Κώδικα π.δ. 169/2007 (άρθρο 56 παρ. 14) και η οποία συνεχίζει να ισχύει, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 3865/2010 και μετά τη δημιουργία των ΚΕ.Π.Α., η αναγνώριση της αναπηρίας του υπαλλήλου ή μέλους της οικογένειάς του για την απόκτηση δικαιώματος σύνταξης από το Δημόσιο ή για την χορήγηση επιδομάτων επιβάλλεται να γίνεται με γνωμάτευση της Α.Σ.Υ.Ε.

Σύμφωνα με το νεότερο υπ' αριθμ. πρωτ. 177852/6-11-2017 έγγραφο της Δ/σης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Πολιτικών Συντάξεων η αναπηρία του συζύγου της εν λόγω υπαλλήλου σε ποσοστό ανώτερο του 67% πιστοποιήθηκε εν τέλει με την 1481/Α/2017 απόφαση της Α.Σ.Υ.Ε., βάσει της οποίας εκδόθηκε η με αρ. 15150/2017 πράξη κανονισμού σύνταξης της εν

λόγω Υπηρεσίας, με την οποία η υπάλληλος αναγνωρίστηκε δικαιούχος πλήρους σύνταξης, σύμφωνα με το άρθρο 56 παρ. 1β εδάφιο ββ του π.δ/τος 169/2007.

Νομοθετικό πλαίσιο :

2. Στα άρθρα 147 και 148 του ν. 3528/2007 (Α' 26) «Κύρωση του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 147 «Η υπαλληλική σχέση λύεται με (...) την αποδοχή της παραίτησης (...) του υπαλλήλου».

Άρθρο 148 «1. Η παραίτηση αποτελεί δικαίωμα του υπαλλήλου και υποβάλλεται εγγράφως. Αίρεση, όρος ή προθεσμία στην αίτηση παραίτησης θεωρούνται ότι δεν έχουν γραφεί. 2. ... 3. 4. Ο υπάλληλος μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) μηνός από την υποβολή της αίτησης παραίτησης μπορεί να την ανακαλέσει εγγράφως, εφόσον αυτή δεν έχει γίνει αποδεκτή σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο. 5. Η αίτηση παραίτησης γίνεται αποδεκτή με πράξη που εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο και δημοσιεύεται σε περίληψη στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η υπηρεσία δεν μπορεί να κάνει αποδεκτή την αίτηση παραίτησης πριν από την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της. Αν μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης παραίτησης ο υπάλληλος επανέλθει με δεύτερη αίτηση, εμμένοντας στην παραίτηση του, αυτή γίνεται αυτοδικαίως αποδεκτή και λύεται η υπαλληλική σχέση από την ημέρα υποβολής της δεύτερης αίτησης... Για τη λύση της υπαλληλικής σχέσης εκδίδεται διαπιστωτική πράξη, περίληψη της οποίας δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 6. ...».

3. Εξάλλου στα άρθρα 140, 141 και 143 του Αστικού Κώδικα ορίζονται τα εξής :

Άρθρο 140 : «Αν κάποιος καταρτίζει δικαιοπραξία και η δήλωσή του δεν συμφωνεί, από ουσιώδη πλάνη, με τη βούλησή του, έχει δικαίωμα να ζητήσει την ακύρωση της δικαιοπραξίας».

Άρθρο 141 : «Η πλάνη είναι ουσιώδης όταν αναφέρεται σε σημείο τόσο σπουδαίο για την όλη δικαιοπραξία, ώστε, αν το πρόσωπο γνώριζε την πραγματική κατάσταση, δεν θα επιχειρούσε τη δικαιοπραξία».

Άρθρο 143 : «Εφόσον ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, πλάνη που αναφέρεται αποκλειστικά στα παραγωγικά αίτια της βούλησης δεν είναι ουσιώδης».

4. Περαιτέρω στην παράγραφο 10 του άρθρου 4 του ν. 4151/2013 (Α' 103) «Ρυθμίσεις για την τροποποίηση και τη βελτίωση συνταξιοδοτικών, δημοσιονομικών, διοικητικών και λοιπών διατάξεων του Υπουργείου Οικονομικών» ορίζεται ότι : «... 10. α. Υπάλληλος που αποχωρεί από την Υπηρεσία προκειμένου να συνταξιοδοτηθεί και λόγω πλάνης περί τα πράγματα δεν πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις για την άμεση καταβολή της σύνταξης του, μπορεί να επανέλθει στην Υπηρεσία μετά από αίτηση του, η οποία υποβάλλεται στον φορέα που αποχώρησε εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ημερομηνία που φέρει το έγγραφο της αρμόδιας Διεύθυνσης Συντάξεων, το οποίο και τον πληροφορεί σχετικά. β. Το χρονικό διάστημα από την αποχώρηση από την Υπηρεσία μέχρι την επαναφορά σε αυτή, των προσώπων της προηγούμενης περίπτωσης, δεν λογίζεται συντάξιμο και δεν καταβάλλονται αποδοχές για αυτό».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων :

Εκ των ανωτέρω διατάξεων συνάγονται τα κάτωθι :

5. Η παραίτηση δημόσιου υπαλλήλου θεωρείται ως μη υποβληθείσα μόνον εφόσον ανακληθεί σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, δηλαδή εντός μηνός από την υποβολή της και πριν από την αποδοχή της από το αρμόδιο όργανο (βλ. ΣτΕ 2958/1985, 1315/1996). Η ανάκληση, επομένως, από τον υπάλληλο της παραίτησής του μετά τη συμπλήρωση της αποκλειστικής προθεσμίας του ενός (1) μηνός από την υποβολή της ή μετά την αποδοχή της είναι, καταρχήν, απαράδεκτη και ουδέν αποτέλεσμα επάγεται. Εκ τούτων έπεται ότι δεν καταλείπεται καταρχήν στάδιο ανάκλησης της παραίτησης μετά από την αποδοχή της ούτε, πολύ περισσότερο, διαδικασία ανάκλησης της απόφασης, με την οποία αυτή έγινε αποδεκτή (βλ. ΣτΕ 3925/1994, 2249/2003, Δ.Ε.Α. 302/1991).

6. Εξάλλου, για το έγκυρο αίτησης ή αναφοράς που απευθύνεται από φυσικό πρόσωπο προς δημόσια αρχή πρέπει, κατά τις γενικές αρχές του δικαίου, κατά το χρόνο που συντελείται η δήλωση βουλήσεως που περιέχεται στην αίτηση, να έχει το πρόσωπο συνείδηση των πραττομένων και να μην στερείται τη χρήση του λογικού από πνευματική νόσο, η δε βούλησή του να

είναι απαλλαγμένη από ελαττώματα αποκλείοντα την ελεύθερη διαμόρφωσή της. Ειδικά, όσον αφορά στην περίπτωση της δήλωσης παραίτησης δημόσιου υπαλλήλου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης, η συνδρομή των ελαττωμάτων αυτών καθιστά εξ αντικειμένου παράνομη την ερειδόμενη στη δήλωση παραίτησης διαπιστωτική πράξη περί αυτοδίκαιης λύσης της υπαλληλικής σχέσης, η οποία δύναται να ανακληθεί από τη Διοίκηση λόγω απώλειας του πραγματικού ερείσματός της, κατά τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου περί ανάκλησης των παράνομων διοικητικών πράξεων (βλ. (Μ. Στασινόπουλου, *Δίκαιον Διοικητικών Πράξεων 1951*, σελ. 93 επ., ΣτΕ 1393/1970, 4300/1983, 272/1986, 1987 και 2316/1989, 2873/2006, Δ.Ε.Α. 1584/2009), οι οποίες εφαρμόζονται ακόμα και όταν ο ίδιος ο νόμος χαρακτηρίζει τις εκδιδόμενες πράξεις ως «οριστικές» ή «ανέκκλητες» (Ολ. ΣτΕ 2403/1997). Κατά τις γενικές αυτές αρχές, ελάττωμα της βούλησης, το οποίο δύναται να ασκήσει επιρροή στο κύρος της δήλωσης, συνιστά η πλάνη στη δήλωση («εν τη δηλώσει»), η οποία υφίσταται στην περίπτωση που η εξωτερικευθείσα βούληση του δηλούντος, λόγω εσφαλμένης γνώσης ή (μη συνειδητής) άγνοιας της πραγματικότητας, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματική του βούληση, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή είναι ουσιώδης. Στην κατηγορία πλάνης στη δήλωση, αναλόγως του αντικειμένου στο οποίο αναφέρεται, εμπίπτει τόσο η πλάνη περί τα πράγματα όσο και η πλάνη περί το δίκαιο. Και ως πλάνη περί το δίκαιο εννοούμε εκείνη που αναφέρεται στη νομική έννοια κάποιου όρου ή στις νομικές συνέπειες της δήλωσης βουλήσεως, οι οποίες αναφέρονται στο περιεχόμενο της δήλωσης, και όχι σε αυτές που επέρχονται εκ του νόμου με την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών σε συγκεκριμένη διάταξη νόμου. Αντιθέτως, η πλάνη που στρέφεται αποκλειστικώς στα παραγωγικά αίτια της βούλησης, μολονότι συνιστά ελάττωμα αυτής, εντούτοις δεν θεωρείται, καταρχήν, ουσιώδης και δεν ασκεί επιρροή στο κύρος της γενόμενης δήλωσης, εκτός και αν από ειδική διάταξη νόμου ορίζεται διαφορετικά (βλ. ΣτΕ 1546, 1550 και 1552/1985, 910 και 1987/1989). Ως παραγωγικά αίτια της βούλησης νοούνται όλα τα εσωτερικά και εξωτερικά περιστατικά (γεγονότα μελλοντικά, του παρόντος ή του παρελθόντος, ανθρώπινες πράξεις, προσδοκίες κ.ά.), στα οποία στηρίχθηκε ο δηλών για να σχηματίσει τη βούλησή του (βλ. Ολ. Α.Π. 151/2004, 35/1998 κ.ά.).

Συνακόλουθα, εάν η δήλωση παραίτησης του υπαλλήλου ανταποκρίνεται πράγματι στη βούλησή του να παραιτηθεί, πλην όμως η βούληση αυτή έχει σχηματισθεί από την εσφαλμένη γνώση ή άγνοια των πραγματικών ή νομικών καταστάσεων στις οποίες στηρίχθηκε, η πλάνη αυτή δεν δύναται να χαρακτηριστεί ουσιώδης και να καταστήσει ελαττωματική την υποβληθείσα παραίτηση, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες γενικές αρχές του δικαίου, εκτός εάν αυτό προβλέπεται ρητά από ειδική διάταξη νόμου (*Ελεγκτικό Συνέδριο Πράξη Ι Τμήματος 14/2012, δημοσιευμένη στη ΝΟΜΟΣ*).

7. Ωστόσο, με γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ έχει γίνει δεκτό ότι, σε περίπτωση κατά την οποία ο δημόσιος υπάλληλος υποβάλει αίτηση παραίτησης από την θέση που κατέχει και η δήλωσή του πάσχει ελαττώματα που προκαλούν ακυρότητα, μεταξύ των οποίων είναι και η πλάνη ως προς ουσιώδες στοιχείο της κατάστασης στην οποία πρόκειται αυτός να περιέλθει μετά τη λύση της υπαλληλικής σχέσης (ΝΣΚ 222/2013, 395/2012, 535/2012, 45/2010, 28/2002, 309/92, 689/89, 887/87), μολονότι η πλάνη αυτή συνιστά πλάνη περί τα παραγωγικά αίτια της βούλησης, στην περίπτωση της παραίτησης από δημοσιοϋπαλληλική θέση, μπορεί, κατά περίπτωση, να θεωρηθεί ουσιώδης (ΝΣΚ 178, 179/2012, 23/2005, 356/2004, 576/2002).

Έτσι, έχει γίνει δεκτό ότι η αδυναμία συνταξιοδότησης μετά τη λύση της υπαλληλικής σχέσης συνιστά ουσιώδες στοιχείο της κατάστασης στην οποία πρόκειται να περιέλθει ο υπάλληλος μετά την παραίτηση και η περί αυτής πλάνη είναι ουσιώδης, εφόσον αποδεικνύεται ότι ο παραιτηθείς δεν θα προέβαινε στην υποβολή της παραίτησης, εάν τελούσε σε γνώση της αδυναμίας αυτής (ΝΣΚ 134/2015, 45/2010, 442/1999, 430/1997, 309/92, 689/89, 887/87 κ.α.). Ομοίως έχει γίνει δεκτό ότι ουσιώδες στοιχείο, κατά τα ανωτέρω, μπορεί να είναι και το ύψος της σύνταξης που θα λάβει ο παραιτηθείς (ΝΣΚ 356/2004, 28/2002), εκτός εάν η διαφορά του ύψους της σύνταξης είναι μικρή και καθιστά το στοιχείο αυτό μη ουσιώδες (ΝΣΚ 23/2005) ή εάν πρόκειται για νομοθετικά ρυθμισμένη αντιστοιχία ετών υπηρεσίας και ύψους σύνταξης, οπότε η πλάνη δεν είναι συγγνωστή (ΝΣΚ 508/1999, 874/1991). Συναφώς έχει γίνει δεκτό ότι ουσιώδες στοιχείο της κατάστασης του υπαλλήλου μετά την παραίτησή του είναι και ο χρόνος έναρξης της πληρωμής της σύνταξής του, εάν ο χρόνος αυτός απέχει αρκετά από τη λύση της

υπαλληλικής σχέσης και την παύση της καταβολής αποδοχών στον υπάλληλο (ΝΣΚ 275/2015, 535/2012, 395/2012), όπως επίσης και η πλάνη σχετικά με τον υπολειπόμενο χρόνο για την καταβολή πλήρους της σύνταξής του (ΝΣΚ 179/2012). Αντιθέτως, έχει γίνει δεκτό ότι, στην περίπτωση που η δήλωση παραίτησης έγινε με επίγνωση της πραγματικής κατάστασης, η μη εκπλήρωση των προσδοκιών του παραιτηθέντος ή η εμφάνιση, εκ των υστέρων, δυσμενών γι' αυτόν γεγονότων δεν θεμελιώνει πλάνη περί τα πράγματα, λόγω της οποίας πάσχει η δήλωση παραίτησης διότι τα γεγονότα αυτά, ως επιγενόμενα, δεν συνέβαλαν στη διαμόρφωση ελαττωματικής βούλησης (ΝΣΚ 576/2002).

Τέλος, έχει γίνει δεκτό ότι η επίκληση από τον υπάλληλο ενώπιον της Διοίκησης της συνδρομής πλάνης κατά τα παραπάνω, αρκεί να γίνεται προς στήριξη του αιτήματός του περί ανάκλησης της πράξης αποδοχής της παραίτησης (Γνμδ ΝΣΚ 134/2015 και εκεί παραπομπή στη ΣτΕ 3925/94, ΝΣΚ 275/2015), καθώς επίσης ότι η αίτηση ανάκλησης της παραίτησης πρέπει να υποβληθεί εντός ευλόγου χρόνου, ο οποίος κρίνεται κατά περίπτωση (ΝΣΚ 393, -4/2012, 535/2012 κ.α.).

8. Ήδη θεσπίστηκε νομοθετικά η δυνατότητα ανάκλησης της υποβληθείσας παραίτησης δημοσίου υπαλλήλου, η οποία οφείλεται σε πλάνη περί τα παραγωγικά αίτια της βούλησής του και συγκεκριμένα ως προς τη δυνατότητα συνταξιοδότησης και άμεσης καταβολής της σύνταξής του και η αντίστοιχη υποχρέωση της διοίκησης να ανακαλέσει τη σχετική διαπιστωτική πράξη περί λύσης της υπαλληλικής σχέσης. Πράγματι, με το άρθρο 4 παρ. 10 του ν. 4151/2013 προβλέφθηκε ρητά η δυνατότητα του υπαλλήλου που αποχωρεί από την Υπηρεσία προκειμένου να συνταξιοδοτηθεί και λόγω πλάνης δεν πληροί τους όρους και τις προϋποθέσεις για την άμεση καταβολή της σύνταξής του, να επανέλθει στην Υπηρεσία μετά από αίτησή του, η οποία υποβάλλεται στον φορέα που αποχώρησε εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την ημερομηνία που φέρει το έγγραφο της αρμόδιας Διεύθυνσης Συντάξεων, το οποίο τον πληροφορεί σχετικά. Το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, με εγκύκλιό του (αριθμ. πρωτ. 920/7-1-2016 εγκύκλιος της Δ/σης Κανονισμού και Εντολής Πληρωμής Πολιτικών Συντάξεων), έχει κάνει δεκτό ότι στην έννοια της μη άμεσης καταβολής της σύνταξης, κατά την έννοια της ανωτέρω διάταξης, εμπίπτει η μη καταβολή

άμεσα της πλήρους σύνταξης, αλλά η καταβολή της μειωμένης. Περαιτέρω προβλέπεται ότι το χρονικό διάστημα από την αποχώρηση από την Υπηρεσία μέχρι την επαναφορά σε αυτή, των ως άνω προσώπων δεν λογίζεται συντάξιμο και δεν καταβάλλονται αποδοχές για αυτό. Πρόκειται για ειδική διάταξη νόμου με την οποία η πλάνη περί τα παραγωγικά αίτια της βούλησης καθίσταται ουσιώδης και καθιστά ελαττωματική την υποβληθείσα παραίτηση. Κατά την έννοια της διάταξης αυτής, η οποία, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, υπαγορεύτηκε από την πολυνομία που υπάρχει σχετικά με τα συνταξιοδοτικά θέματα, η πλάνη αφορά στη συνδρομή των όρων και των προϋποθέσεων για την αναγνώριση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, και όχι στα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη συνδρομή των προϋποθέσεων αυτών.

9. Αντιθέτως, στην τελευταία αυτή περίπτωση, είναι δυνατή η επανεξέταση της συνταξιοδοτικής υπόθεσης με την προσκόμιση από τον ενδιαφερόμενο των κρίσιμων εγγράφων και η έκδοση τροποποιητικής πράξης κανονισμού της σύνταξης, εφόσον τα έγγραφα αυτά προϋπήρχαν της συνταξιοδοτικής πράξης που εκδόθηκε ή βεβαιώνουν πραγματικά περιστατικά προγενέστερα αυτής και ασκούν ουσιώδη επιρροή στη θεμελίωση ή στην έκταση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Η δυνατότητα επανεξέτασης των συνταξιοδοτικών υποθέσεων, με τις ανωτέρω προϋποθέσεις, γινόταν δεκτή ερμηνευτικά υπό το καθεστώς του άρθρου 66 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007), όπως ίσχυε (ΕΣ 175/2012, 192/2012, ΝΟΜΟΣ), ήδη δε προβλέπεται ρητά η δυνατότητα του εκδόσαντος τη συνταξιοδοτική πράξη οργάνου να τη διορθώσει ή να την ανακαλέσει, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήσεως, χωρίς περιορισμό από προθεσμία, μεταξύ άλλων και όταν, κατά την έκδοσή της, εμφιλοχώρησε πλάνη περί τα πράγματα (άρθρο 66 παρ. 4 του π.δ/τος 169/2007, όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 4002/2011 (Α' 180/22-8-2011) και παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 4151/2013 (Α' 103/29-4-2013) (ΟλομΕΣ 190/2016, ΝΟΜΟΣ).

10. Στην περίπτωση του εξεταζόμενου ερωτήματος, η υπάλληλος δεν επικαλείται πλάνη, ως προς τη συνδρομή των όρων και των προϋποθέσεων για την αναγνώριση του συνταξιοδοτικού της δικαιώματος, όπως απαιτεί ο

νόμος (άρθρο 4 παρ. 10 του ν. 4151/2013), αλλά πλάνη ως προς απαιτούμενο από το νόμο δικαιολογητικό για την αναγνώριση του δικαιώματος αυτού, λόγω της οποίας η συνταξιοδοτική της υπόθεση έχει ήδη επανεξεταστεί, όπως προβλέπει ο νόμος για την περίπτωση αυτή (άρθρο 66 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων, π.δ. 166/2007).

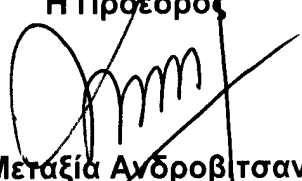
Απάντηση :

11. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε'), γνωμοδοτεί, ομόφωνα, επί του τεθέντος ερωτήματος ότι δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις για την ανάκληση της λύσης της υπαλληλικής σχέσης της παραιτηθείσας τέως υπαλλήλου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας Π.Μ. του Β., η οποία υπέβαλε σχετικό αίτημα λόγω πλάνης ως προς το απαιτούμενο από το νόμο πιστοποιητικό αναπηρίας του συζύγου της.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 5-12-2017

Η Πρόεδρος

Μεταξία Ανδροβιτσανέα
Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Βασίλική Παπαλόη
Πάρεδρος ΝΣΚ